

ONDRUSKA

**Ruuskanen-Ruuska sukuseuran
sukuviesti 28
helmikuu 2016**

Riihipetäjä, kuvattu kesällä 1961

Sukuseuramme tunnus on rauhoitettu rihipetäjä, joka kasvaa Siilinjärven Kuuslahdessa Rannan Asikkalan pellolla.

Lehtemme on saanut nimensä sukunimenne lähtökohtana olevasta nimestä Andreas, jonka toinen muoto on Ondrei, Ondruska. Tästä muotoutuivat vähitellen Ruska, Druska ja Ruskain sekä vuosisatojen aikana Ruuskanen ja Ruuska.

Ondruska 28, helmikuu 2016

Lyhyesti	2
Pääkirjoitus	3
Sukukokous Rantasalmella 2016	4
Täyttä Maijan elämää	5
Rantasalmi	7
Uutta tutkimustietoa Hiismäen Ruuskasten vaiheista 1600-luvulla	9
Piellavveen rantarajaprojekti	11

Lehtitoimikunta: Raija Peltola [raijahpeltola\(at\)gmail.com](mailto:raijahpeltola(at)gmail.com), Markku Ruuskanen [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi) ja Marita Nygrén [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)

Sukuviestiin osoitetut jutut osoitteeseen: [ondruska.sukuviesti\(at\)gmail.com](mailto:ondruska.sukuviesti(at)gmail.com)

Kaikenlaiset tarinat, piirustukset, kuvat ja muistelot lehden lukijoilta, myös siltä nuorimmalta sukupolvelta, ovat tervetulleita lehdessä julkaistavaksi. Mikäli et halua, että juttu julkaistaan kotisivujen nettiversiossa, ilmoita asiasta Marita Nygrénille [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com) artikkelin poistamiseksi.

Jäsenasiat ja osoitteenmuutokset: [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)

Lyhyesti

Ondruskan lehtitoimikunta toivottaa lukijoilleen oikein hyvää alkanutta vuotta 2016!

Tänä vuonna tulee kuluneeksi kymmenen vuotta sukuseuramme perustamisesta. Edellisessä lehdessä kerrottiin seuran perustamiseen johtaneista tapahtumista sekä hallituksen kiertoajelusta Ruuskasten vanhoilla asuinpaikoilla Rantasalmella.

Tämän numeron juttujen aiheet pyörivät myös Rantasalmen ja sukukokouksemme ympärillä. Sukukokouksessa esiintyvä **muusikko Maija Ruuskanen** esitellään myös lehtemme sivuilla. **Kiitokset siitä Annukka Ruuskaselle!**

Uusinta tietoa Hiismäen Ruuskasten vaiheista 1600-luvulla esittelee **sukututkija Ari Kolehmainen** ja puheenjohtajamme **Asko Ruuskanen** ilahduttaa lukijoita aidolla savon kielellä.

Helmikuun puolivälin jälkeen tulee erikseen postitse jäsenmaksulomakkeet. Muistathan maksaa jäsenmaksusi eräpäivään mennessä ja käyttää **viitenumeroa** maksaessasi jäsenmaksun.

Kansikuva: Rantasalmi 1960-luvulla
praralell_378 www.rantasalmi.fi

Puheenjohtajan kynällä

Vuosi on niin pitkällä, että helmikuun puoliväli on ylitetty. Mietin ajatuksissani, että voikohan sitä tässä tekstissä enää toivottaa Hyvää Uutta Vuotta. Olivathan toivotukset sukuseuran kotisivulla ja edellisessä, syyskuussa ilmestyneessä Ondruskassa. Ratkaisen asian näin, että toivotankin jokaiselle sukuseuralaiselle ja muille tämän tekstin lukijoille *Hyvää loppuvuotta 2016*.

Tammikuussa sattui koko valtakunnan alueelle idän suunnalta tulleet kovat pakkaset. Oli melkoista vastapainoa loppuvuoden lauhoille ilmoille ja joulupäivän suhteellisen rankalle vesisateelle. Siirtääköhän tämä ilmaston lämpenemistä tuonnemmaksi - saas nähdä.

Luin tietokoneelta joulunpyhinä Suomen Sukututkimusseuran kertomaa ja STT:n uutisoimaa tietoa hankaluuksista, joita sukututkijat kohtaavat tietojen saannissa kirkkoherranvirastoilta. Odotusajat ovat eräissä tapauksissa venyneet kohtuuttoman pitkiksi. Joissain tapauksissa tietoja ei ole annettu lainkaan. Syiksi kerrotaan henkilöstön vähyys ja erilaisia tulkintoja lain noudattamisesta tietojen luovuttamisessa. Muistelen asian vaikeutuneen muutamia vuosia takaperin. Sukututkijan näkövinkkelistä ajatellen ymmärrän asian olevan hankalan harrastuksen ja kokonaisuutena ajatellen suvun ja sukujen historian selvittelyjen takia. En ole sukututkija, mutta aikoinaan kerätessäni tietoja omasta suvusta tekeillä olevaa kirjaa varten, eri seurakuntiin lähettämäni kirjalliset pyynnöt tulivat kohtuullisessa ajassa.

Samoin käynteihini kirkkoherranvirastoissa suhtauduttiin positiivisesti. Sain myös muutamassa tapauksessa postia seurakunnan kirkkoherralta. Ymmärränkin tilanteen, ajatellen uutisen paikkansa pitävyyttä, tältä osin huonontuneen ihan viime aikoina.

Auttaisikohan, jos "jokin ylempi taho" puuttuisi asiaan selventävien ohjeiden muodossa.

Ruuskasten ja Ruuskien sukukirjoja on komerossani useita paketteja, siis ykkös-, kakkos- ja kolmososia. Käytänkin tässä yhteydessä muutaman rivin verran "mainostilaa" sukuseuraan jäseneksi liittymiseksi ja kirjojen hankkimiseksi. Jotenkin tuntuu sille, että mukava on olla oman suvun seurassa, tapailla kavereita ja ystäviä kahden vuoden välein pidettävässä sukukokouksessa. Lupaan, että siellä saa myös uusia ystäviä. Mukava tapa on suvun tietoa jakaa myös eteenpäin, ostamalla vaikkapa lahjaksi omille lapsille tai hyvälle ystäväälle oma sukukirjapaketti. Olisipa luettavaa tietoa pitkäksi ajaksi.

Hallitus piti kokouksen tammikuussa Ravintola Kaisaniemen kabinetissa. Esillä suurimmaksi osaksi oli kesän sukukokouksen asioita. Paikalle odotamme sukuseuralaisia suurta joukkoa. Että laitelkaahan kokousmatka "korvan taakse" muistiin! Enemmän asiasta toisaalla tässä Ondruskassa ja lopulliset tarkat tiedot ilmoittautumisineen huhti-toukokuussa ilmestyvässä lehdessä.

Tapaamisiin!

Asko Ruuskanen,
Viljelijäntie 16, 70260 Kuopio, puh. 0500 759250,
sähköposti asko.ruuskanen@kolumbus.fi

Sukukokous Rantasalmella 2016

Ruuskanen-Ruuska sukuseuran

10-vuotis- sukukokous

30.7.2016 – 31.7.2016

Lomakeskus Järvisydämessä Rantasalmella

Porosalmentie 313, Rantasalmi

Kuva: www.jarvisydan.fi

Tervetuloa!

Osallistumismaksu: - aikuinen 40€
- 5-15v. 20€
- alle 5v. ei maksua

Osallistumismaksu sisältää lounaan, sukukokouksen, väliaikatarjoilun sekä kahden tunnin risteilyn tarjoiluineen.

Ilmoittautuminen: Ilmoittautumishojeet ovat seuraavassa huhtikuussa ilmestyvässä lehdessä

Majoitus: Huhtikuussa ilmestyvässä lehdessä, Ondruska 29 on majoituksen hinnat ja ohjeet sen varaamiseksi.

Aikataulu:

Lauantai 30.7.2016

klo 11 ilmoittautuminen ja lounas

klo 13 - sukukokous

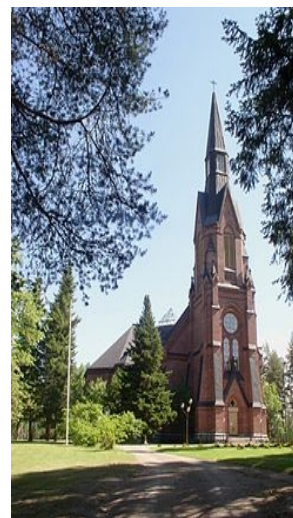
- Marjatta Vesterisen esitelmä julkaisemastaan sukukirjasta, jossa hän tutkii omaa, Kiuruveden Antti Ruuskan (s.1773) sukuaan
- kahvitauko, jolloin on myytävänä myös sukuseuran tuotteita esim. edellisessä lehdessä mainostettuja t-paitoja
- palkitsemiset ja stipendien jako
- Maija Ruuskasen musiikkiesitys yhteislauluineen

klo 17 kahden tunnin risteily Linnasaaren kansallispuistoalueella, kahvi/tee ja suolapala kuuluvat ohjelmaan

Sunnuntai 31.7.2016

Jumalanpalvelus Rantasalmen kirkossa

Seppelenlasku jumalanpalveluksen jälkeen

Rantasalmen kirkko Kuva:fi.wikipedia.org

Täyttä Maijan elämää

Monitaitoinen muusikko Maija Ruuskanen esiintyy tulevana kesänä Rantasalmella Ruuskanen–Ruuska-sukukokouksessa.

**Maijalla on tuhat rautaa tulessa.
Miten tähän on tultu?**

Kuva: www.maijaruuskanen.com

Kuka olet ja mistä tulet?

Olen Savonlinnalaislähtöinen pianisti ja kahden pienen tytön äiti. Työskentelen laajasti musiikin ja näyttämötaiteiden parissa. Olen säveltänyt monenlaisiin tanssi-, teatteri- ja sirkusesityksiin; ja esimerkiksi Kansallisteatterille muutamaan musiikinäytelmään ja esiintynyt sielläkin jo kymmenisen vuotta.

Millainen oli lapsuuden perheesi?

Ruuskasten puolelta suvussa on ollut reipas-äänistä mieslaulantaa, mutta varsinainen musiikillinen kiinnostus on varmastikin äidin puolen, **Mannisten** suvun peruja. Heillä on ollut tapana soitella mitä vaan omiksi tarpeiksi – maniskasta sahaan.

Miten sinusta tuli muusikko?

Äiti jaksoi kuljettaa meitä lapsia suzuki-tunneilla pari kertaa viikossa kutakin. Vieraille soitettiin ja seurakunnassa musisoitiin.

Mitä työrintamallesi kuuluu?

Parhaillaan olen valtion puolivuotisella taitelija-apurahalla, valmistelen ääniteosta **Ulla-Maija Alasen** näyttelyn yhteyteen Zagrebiin ja sävellän ensimmäistä oopperaani, jonka ensi-ilta on maaliskuussa 2017. Ooppera kertoo **Paavo Ruotsalaisesta**, ja libreton on kirjoittanut **Jaakko Heinimäki**. Siitä tulee kamarioopperan kokoinen kuoro-ooppera. Samalla harjoittelen, kirjoitan ja sävellän Kansallisteatterin seuraavaa lastennäytelmää *Mauri ja vähä-älypuhelin*, jonka ensi-ilta on huhtikuussa 2016. Helmikuussa julkaistaan *Puluboin ja Ponin lauluja* -levy, jonka musiikin olen säveltänyt ja tuottanut. Lisäksi toimin muun muassa Musiikkiteatteri Kapsäkin hallituksen puheenjohtajana.

Mitkä ovat tärkeimpiä töitäs?

Puluboin ja Ponin teatteri (2015), musiikinäytelmä, Kansallisteatterin Pienellä näyttämöllä (sävellys).

Kyseessä on lähes parituntinen musikaalihenkinen koko perheen näytelmä, johon tein sekä sävellykset, osan teksteistä, taustanauhat, osin koreografioita ja pari roolia – levyä tuotan materiaalista parhaillaan.

Puputyttö (2014), kuunnelma, YLE (ohjaus ja sävellys).

Tämä työ oli esikoisohjaukseni, **Saara Turusen** näytelmästä kuunnelmaksi dramatisoitu, lähes läpisävelletty. Erittäin hauska työ – rooleissa muun muassa **Kristiina Halttu**, **Paavo Kerosuo** ja **Anna Puu**.

Samassa unessa (2012), levy, Ruuskanen Railio Strings (vastaava tuottaja ja säveltäjä).

Pitkäaikaisen työparini **Veera Railion** kanssa tehty jousikvintettilevy keskeisestä yhteisestä ohjelmistostamme. Vierailijoina muun muassa **Marzi Nyman** ja **Esa Kaartamo**. Tekstejä sekä minulta, **Bertolt Brechtiltä** ja **Inka Nousiaiselta**.

Miten free lancer -taiteilijan arki muodostuu?

Olen ollut sekä onnekas että ahkera, joten minun arkeni on hyvin moninaista. Olen viime vuosina saanut valita työni. Välillä on kovin kiireistä, ja välillä saa keskittyä yhteen tai kahteen kokonaisuuteen. Silloin kun on teatterilla harjoituskausi käynnissä, niin ei siinä paljon muuta ehdi. Tai jos on enemmän konsertteja ja klubeja, esimerkiksi tänä keväänä kierrämme *Sopraanot Metsäkedolla* -konserttikokonaisuuden kanssa. Sitten taas olen pystynyt järjestämään sävellysviikkoja, jolloin päivät ovat suhteellisen rauhallisia ja netti on kiinni. Aika keskittynyt sitä saa olla, että kaikki hommat töissä ja kotona hoituvat –itsestä huolen pitäminen on tärkeää – pitäisi aina muistaa syödä, liikkua ja nukkua. Mutta siinä sitä on loppuelämän läksyä;)

Kuinka löysit tiesi teatterin pariin?

Opiskelin tanssiterapiaa ennen Helsinkiin muuttoa eli ennen Sibelius-Akatemian opintojani. Intensiiviset tanssiopinnot keikauttivat ajatteluani niin voimakkaasti, että musiikkiopintojen aikana hakeuduin erilaisiin poikkitaiteellisiin kuvioihin ja opetin myös Teatterikorkeakoulussa erilaisia musiikkiaineita lähes kymmenen vuotta. Minulle teksti ja tarina ovat musiikissakin tärkeitä – vaikka ne olisivat sanattomia.

Millaiset tavoitteet sinulla on taiteilijana?

Jaa-a... Epävirallisesti minulla taitaa olla vain tavoitteita ihmisenä tehdä mukavia töitä hyvin, olla kiinnostunut ja innostunut, muuttaa ja oppia

ja mennä eteenpäin, nauttia kiireestä ja olla kiireetön... Muistaa olevansa kuolevainen ja elellä elämää.

Ammatillisesti haluan tehdä mahdollisimman hyvin sen mitä teen, antaa asioille aikaa – ja toisaalta tehdä vaan.

Kuinka rentoudut?

Saunominen ja uiminen toimivat ihan parhaiten.

Missä haluaisit olla 10 vuoden kuluttua?

Toivon, että työtilanne olisi yhtä ihana kuin nyt ja ajatukset keskitettyinä siihen, että osaa nauttia elämästä, läheisistä ja kohtaamistaan ihmisistä. Kansallisteatteri on ollut unelmieni teatteri tehdä töitä. Siellä olen ollut pian kymmenen vuotta eri jutuissa –mielelläni teen sinne jotain varmasti vielä kymmenenkin vuoden päästä. Ulkomaille on lähdössä nyt äänitaideteokseni Ulla-Maija Alasen näyttelyn yhteyteen. Meillä oli Tallinnan arkkitehtimuseossa ensimmäinen yhteinen näyttely/teos viime keväänä. Joten jotain juttuja voisin tehdä myös ulkomaille. Mutta lopulta ei ole niin paljon väliä mitä tapahtuu kymmenen vuoden päästä, kunhan jaksan olla kiinnostunut tekemisistäni ja läheisiä on lähellä.

Haastattelu:

Annukka Ruuskanen,
Työväen Näyttämöiden liiton toiminnanjohtaja,
toimittaja

Rantasalmi

Vanha rajapitäjä

Etelä-Savoon, Saimaan vesistöön kuuluvan Haukiveden rannoille vuosisatojen saatossa kehittynyt Rantasalmi on yksi Suomen vesistörikkaimmista kunnista. Vajaan 4000 asukkaan kunnassa järviä ja lampia on lähes 40% koko kunnan pinta-alasta ja rantaviivaa kunnassa riittää.

Kuva www.rantasalmi.fi

Hiekkaiset rantamaat ovat olleetkin ihmiselle helposti saavutettavia kautta aikain. Rantasalmen alueella tehtyjen esinelöytöjen, piiskosten ja muiden asumismerkkin perusteella voidaan todeta alueella olleen asutusta jo kivikaudella tuhansia vuosia sitten. Rantasalmi oli vanhastaan hämäläisten ja karjalaisten eräaluetta, jonne uudisasutusta alkoi tulla 1200-luvulla. Näiden uudisasukkaiden joukossa on todennäköisesti ollut myös **Ruuskasia**. (RRIII s. 18)

Vakiintuneen asutuksen myötä perustettiin Rantasalmen hallintopitäjä vuonna 1526 ja kirkkopitäjäksi se tuli vuonna 1578. Kunta oli vuosisadat Venäjän ja Ruotsi-Suomen rajapitäjä aina Haminan rauhaan vuoteen 1809 asti. Tämä on lyönyt leimansa seutuun monin tavoin. Alueella on käyty monia taisteluita. Kuuluisimmasta, Parkuinmäen taistelusta (v. 1789) Kustaa III:n aikana on pystytetty muistomerkki. Rantasalmella on toiminut 1781-1818 Suomen ensimmäinen sotakoulu, Haapaniemen kadettikoulu.

Merkittäviä kulttuuriympäristöjä

Upseeriston asuttamiseksi tärkeään rajapitäjään

rakennettiin lukuisia komeita kartanoita, jotka ovat säilyneet kulttuuriperintönä nykypolville. Kartanot keskittyvät Haukiveden etelärannan tuntumaan ja Haapaniemen kadettikoulun ympäristöön ja kuuluvat nykyään Museoviraston valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen (RKY) inventoinnin piiriin. Rantasalmen kartanot ovat osa laajempaa Savon kartanot -kokonaisuutta, johon kuuluvat Rantasalmen lisäksi Joroisten ja Juvan kartanot. Etelä-Savossa oli 1560-luvulla kymmenen kartanoa, joista Tuusmäki, Mattila, Korppila, Hartikkala ja Hakojärvi sijaitsivat Rantasalmella, mutta seuraavan vuosisadan alkupuolella lukumäärä laski neljään.

RKY:n piiriin kuuluu myös Rantasalmen kunnan alueella sijaitseva Hiltulan kylä, jossa rakuuna **Erkki Ruuskanen** asui 1700-luvulla. Hiltulan kylä ”on edustavaa itäsuomalaista kulttuuri-maisemaa talonpoikaisrakennuksineen. Maisema polveilee rinnepeltoina mäeltä toiselle. Kylän talot Taskila, Vanha-Taskila, Lautiala ja Viisala ovat sijoittuneet kukin omalle mäelleen. Maantie on ottanut luontevasti sijansa pellon ja metsän rajan muodostamassa maisematilassa. Pihapiirit ovat tiiviisti rakennettuja ja korkeat kuuset sekä lehtevät puut osoittavat kauas niiden sijainnin. Maantien varressa on kylän vanha mylly patoineen.” (<http://www.rky.fi>)

Hiltulan kylä. Kuva Museovirasto/ www.rky.fi

Linnasaaren kansallispuisto

Rantasalmen alueella keskellä Haukivettä sijaitsee Linnansaaren kansallispuisto satoine saarineen ja suurine selkineen, joilla viihtyy myös yksi linnustomme kruunuista, kalasääksi.

Vuonna 1956 perustettuun kansallispuistoon kuuluu monituisia luotoja ja kareja lintuineen sekä satoja saaria vehreine lehtoineen. Ulappojen uumenissa on puiston ainutlaatuisin aarre – saimaannorppa, joita puistossa elelee kuutisenkymmentä kotipaikalleen uskollista yksilöä. Myös uhanalaiselle valkoselkätikalle Linnasaaren luonto tarjoaa suotuisan elinympäristön.

Saimaannorppa. Kuva www.linnansaari.net

Linnasaaren pääsaarta on käytetty kaski-, heinä- ja laidunmaana ainakin 1700-luvulta asti. 1850-luvulla Linnansaari kuului Waahersalon yläkartanolle ja vuonna 1852 torppari Adolf Lyytikäinen rakensi Matti-veljensä kanssa kaskiaholle hirsisen savupirtin, joka pikkuhiljaa laajentui nykyiseksi torpaksi. Linnasaaren torpassa ehti elää monta torpparia. 1800-luvun lopulla torpparina oli **Matti Juhonpoika Ruuskasen sukuhaaraan kuulunut August Kasper**. Välillä torppa toimi myös savotta-miesten majoituskämpänä, kunnes valtio osti tilan vuonna 1913 metsänvartijan virkataloksi, joka sitten lakkautettiin vuonna 1936.

Rantasalmen Ruuskasia

Rantasalmen ensimmäisiä Ruuskasia oli **Juho Ruuskanen**, jonka tiedetään asuneen seudulla 1546-47. Hiismäen Ruuskasten sukuhaara alkaa maantarkastusluettelossa vuodelta 1620 mainitusta **Niilo Ruuskasesta**. Tähän sukuhaaraan kuuluu myös mm. Tampereella toimineen K.P.Ruuskanen Oy:n perustaja **Kalle Petter Ruuskanen**, joka 50-vuotisen

syntymäpäivänsä kunniaksi muisti vanhaa kotikuntaansa seuraavanlaisella lahjoituksella:

LAHJA KANSAKOULULLE

Wiisikymmenvuotisen syntymäpäivänsä muistoksi on kauppias K.P.Ruuskanen lahjoittanut rouwa-wainajansa Thekla Ruuskasen kanssa sowitun testamentin perusteella Rantasalmen kunnalle 1500 markkaa ehdolla, että ne yhden vuoden kuluessa käytetään kansakoulun kuntoonpanemiseksi lahjanantajan omistaman tilan maalle Tuusmäen kylässä, jonka maan lahjoittaja luovuttaa koululle ilmaiseksi 30 vuodeksi ja sen perästä ikuisiksi 50 markan suuruista koulun apurahastolle lankeavaa vuosimaksua vastaan.

Sen lisäksi on kauppias lahjoittanut 500 markkaa mainitulle koululle, joista 200 markkaa puiden istuttamiseksi koulun ympärille ja 300 markkaa talletettavaksi ja kartutettavaksi lahjoittajan rahaston nimellä. Tämän rahaston varoilla on avustettava warattomia oppilaita kirjain ja waatteiden hankkimisessa.

Lähde: Tyrwään Sanomat no 12 syyskuun jälkipuolisko 1898

1700-luvun Rantasalmella tavataan jo useampia Ruuskasia. Kurkelan kylässä asuneen rakuuna **Lauri Ruuskasen**, Vaahersalon kylässä asuneen sotilas **Kustaa Ruuskasen** ja Pakurinmäessä asuneen renki **Samuel Ruuskasen** mukaan on määritelty omat sukuhaaransa.

Lähteet:

www.rantasalmi.fi
www.luontoon.fi
www.tuusmaki.net/4
www.rky.fi

Ruuskanen- ja Ruuska suvut osa 1.

Marita Nygren

Uutta tutkimustietoa Hiismäen Ruuskasten vaiheista 1600-luvulla

Ari Kolehmainen

FM, sukututkija, Mikkeli, 23.01.2015

Tutkimukseni käsittelee Ruuskasten suvun vaiheita Rantasalmen Hiismäen kylällä 1600-luvulla. Niilo Ruuskanen mainitaan ensimmäisen kerran vuoden 1608 maakirjassa. Tutkimuksen hintarajauksen vuoksi minulla ei ollut enempää aikaa selvittää mistä hän Hiismäen kylälle muutti. Tieto olisi varmastikin löydettävissä tarkemmalla tutkimuksella. Hiismäen Ruuskasista on aiempi tutkimus johon tulen tekemään lukuisia korjauksia. Perheet ja sukupolvet kokevat suuria muutoksia.

Ruuskasten vanhempia esipolvia voi vain arvailla tässä vaiheessa. Juho Ruuskanen on Rantasalmella vuosina 1546-1547 ja kun Tavinsalmi perustetaan 1548 on talo kirjattu Tavinsalmelle. Talo on koko ajan sijainnutkin Pohjois-Savossa. Vuoden 1562 verollepano-maakirjassa Rantasalmen Tuusmäen neljänneksessä asuu Niilo Reuske. Olisiko tämä Ruuskanen jää vielä arvoitukseksi, Ruuskasten vaiheet 1500-luvulla vaatisivat oman tutkimuksensa.

Vuodesta 1608 verokirjoissa esiintyvä Niilo Ruuskanen on Hiismäen Ruuskasten talon isäntänä 1630-luvun alkuvuosiin asti. Henkikirjat alkavat vuodesta 1635 ja taloon on kirjattu silloin **ratsumies Niilo Ruuskanen** vaimonsa kanssa ja nimeltä mainitsematon sisko. Kyseessä on jo seuraava sukupolvi eli Niilo Niilonpoika Ruuskanen. Tämä nuorempi Niilo Ruuskanen lienee syntynyt vuoden 1610 tietämillä. **Hänen isänsä, vanhempi Niilo Ruuskanen** eli Hiismäen ensimmäinen isäntä joka siis kirjataan vuodesta 1608 lähtien lienee syntynyt vuoden 1585 paikkeilla. Hänen aiempi syntymäärä on ollut sukuseurallanne vuosi 1589, arvioisin hänet muutaman vuoden vanhemmaksi koska hän oli isäntänä jo vuonna 1608.

Niilo Ruuskanen mainitaan vuonna 1615 ja uudestaan vuosina 1617-1618 Älvsborgin lunnaiden kantoluettelossa rutiköyhänä. Talo ei kuitenkaan kokenut autioitumista. Talosta tuli 1620-luvulla ns. sotaväen jakotila (tilldelningshemman). Näiden tilojen verot käytettiin jalkaväen miehistön palkkaan tai ne saattoivat olla aputiloja köyhemmille ratsutiloille. Tilalla mainitaan vuonna 1623 **korpraali Olli Ruuskanen**. Hän on luultavasti vanhemman Niilo Ruuskasen veli.

Vuoden 1624 karjaluettelon mukaan Ruuskasilla oli 1 tamma, 1 varsa, 2 lehmää, 1 hieho, 4 lammasta, 2 karitsaa ja 2 porsasta.

Ruuskasten Hiismäen talosta tulee ratsutila vuoteen 1635 mennessä. Ratsutilan tehtävänä oli varustaa asekuntoinen mies ja hevonen sotaa varten. Ratsutilat olivat maataloista suurimpia. Vastapalvelukseksi miehen ja hevosen varustamisesta ratsutila eli rustholli sai verohelpotuksia. Ratsutiloilla saattoi olla myös aputiloja eli augmentteja jotka maksoivat veronsa ratsutilalle.

Vuodesta 1635 lähtien Niilo Ruuskanen nuorempi on isäntä ja samalla tilan ratsumiehenä. Vuonna 1640 tilan ratsumiehenä onkin Niilo Ruuskasen nuorempi veli Lauri Ruuskanen. Tilalla asuu myös kolmas veli Juho Niilonpoika Ruuskanen. **Niilo, Lauri ja Juho ovat vanhemman Niilo Ruuskasen poikia.**

Niilo Niilonpoika Ruuskanen jatkaa isäntänä vuoteen 1660 asti. Hän ei kuitenkaan kuole sillä vuoden 1664 maantarkastuskirjassa Niilo Niilonpoika Ruuskanen on merkitty isännäksi, mutta henkirahasta hänet oli vapautettu. Vuoden 1662 henkikirjassa isäntänä on poika Matti Niilonpoika Ruuskanen joka edustaa kolmatta sukupolvea vanhemmasta Niilo Ruuskasesta lähtien. Talossa asuu myös setä Juho Niilonpoika Ruuskanen vaimoineen ja äitipuoli. Äitipuoli on Helena Virolatar/Virotar. Virosen ja Virolaisen kirjoitusasu vaihtelee kaikilla paikkakunnilla missä Virosia ja Virolaisia asuu ja samastakin suvusta saatetaan käyttää välillä toista versiota ja välillä toista. Rantasalmen

Hiismäessä heidät on kirjattu kuitenkin Virolaisina. Helena Virolainen (n. 1631-1720) oli Niilo Niilonpoika Ruuskasen (s.n. 1610) toinen vaimo. Vuodesta 1662 lähtien isäntänä oleva **Matti Niilonpoika Ruuskanen** on siis Niilo Ruuskasen 1. avioliitosta ja Niilo Ruuskasen ensimmäinen puoliso on nimeltään tuntematon. Niilo Ruuskasella on kaksi tiedossa olevaa poikaa 2. avioliitosta Helena Virolaisen kanssa: **Lauri ja Kustaa**.

Matti Niilonpoika Ruuskanen kuolee vuonna 1677 ja isäntänä jatkaa muutaman vuoden nuorempi veli Lauri Ruuskanen. Vuodesta 1680 isännyyden ottaa kuitenkin perheen nuorin poika Kustaa Niilonpoika Ruuskanen. Myös Lauri-veli asuu tilalla samoin kuin Matti-veljen leski lapsineen. Kustaa Niilonpoika Ruuskanen on kuolinikänsä (60-vuotta) perusteella syntynyt vuonna 1647. Hän on kuitenkin ensimmäisen kerran kirjattuna vasta vuoden 1676 henkikirjassa. Hän on siis viimeistään syntynyt vuonna 1660 eli täyttänyt 15-vuotta vuonna 1675. Kustaa Niilonpojan ikä hänen kuolinikänsä on siis yliarvioitu, mikä oli erittäin yleistä aikana, jolloin ihmiset olivat syntyneet ennen kirkonkirjojen pitämistä.

Kustaa Niilonpoika Ruuskanen oli isäntänä 27 vuoden ajan kuolemaansa asti eli vuoteen 1707. Vuodesta 1697 veroa maksaa myös talossa asuva vanhemman veljen Matin poika Niilo Ruuskanen. **Niilo Matinpoika Ruuskanen** joka on suvun vanhinta haaraa eli vanhimman pojan vanhin poika ottaa isännyyden talossa setänsä kuoleman jälkeen.

Vuonna 1707 kuolleen Kustaa Niilonpoika Ruuskasen vaimo oli Regina Kuittinen ja heillä oli neljä poikaa: **Kustaa, Niilo, Erkki ja Hermanni**. Esikoispoika Kustaa Kustaanpoika kuoli nuorena ja hänen perinnönjakoaan käsiteltiin vuoden 1712 käräjillä. Isonvihan jälkeen Ruuskasten Hiismäen taloa isännöivät Kustaa Niilonpoika Ruuskasen poika Erkki. Talon omistus siirtyi kuitenkin suvun vanhimmalle haaralle ja talo pysyi Niilo Matinpoika Ruuskasella ja hänen jälkeläisillään. Kustaan Niilonpoika Ruuskasen jälkeläiset muuttivat muualle.

Aiemmassa tutkimuksessa Irja Leinon mukaan **Juho Ruuskanen** joka olisi syntynyt Sulkavan Eerikkilässä. Hän ei voi olla silloin Niilo Ruuskasen poikia sillä Niilo asui koko ajan Rantasalmen Hiismäellä. Ruuskasia en kylläkään löytänyt Sulkavan Eerikkälästä pikaisella katsauksella joten onkohan tuo syntymäpaikka varmasti paikkansapitävä? Vaatii tarkemman perehtymisen johon ei nyt tämän tutkimuksen puitteissa vielä ollut mahdollisuutta. Juho Ruuskanen asui 1700-luvun alussa Rantasalmen Hiltulassa mutta häntä ei voi varmuudella kytkeä Hiismäelle koska sieltä ei löydy aiemmin sopivaa Juho Ruuskasta. Samaa sukua hän silti varmasti oli ja yhteys voi olla myös löydettävissä vanhemman Niilo Ruuskasen muiden poikien (Juho ja Lauri) kautta.

Sulkavalla on vihitty vuonna 1671 **Klaus Ruuskanen** Marketta Paunottaren kanssa. Tämä Klaus on syntynyt arviolta noin 1640-luvulla. Todennäköisesti Rantasalmen Hiltulaan tullut Juho Ruuskanen oli tämän Klaus Ruuskasen nuorempi veli. Hiltulan Juho Ruuskasella oli myös poika Klaus ja hän olisi nimennyt yhden poikansa veljensä mukaan. Klaus ja Juho Ruuskasen isä on suurella todennäköisyydellä Juho Niilonpoika Ruuskanen Rantasalmen Hiismäestä. Laitan heidät uusiin sukutauluihin mutta tämä kytkentä vaatii jatkossa vielä lisää varmistuksia.

Lähteet:

Arkistolähteet: Voudintilit, Savo, Karjala, yleisiä asiakirjoja; Läänintilit, Viipurin ja Savonlinnan lääni; Ruodutusluettelot; Tuomiopöytäkirjat, Pien-Savon tuomiokunta, Rantasalmi

Kirjalliset lähteet: Jussi T. Lappalainen: *Sadan vuoden sotatie. Suomen sotilaat 1617–1721*, s. 83-84. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2001

Piellavveen rantarokjeti

Vuokko Tarvainen kirjoitti Pielavesi-Keitele paikallislehdessä 7. lokakuuta 2015 Antti Ruuskasen SM-kultajuhlista Pielaveden liikuntatalolla 3.10.2015 otsakkeella "**Rantarokjeti sai mitallikahveilla täydennystä**". Jutussa olleet kaksi valokuvaa on ottanut Janne Taskinen.

Otruskan toemitus piätti helepottoo Antin lukuva ja kiännättytti **Ruuskasen Askolla** kirjituksen Antin omalle kielelle, elikkä Savon-murteelle.

Vappaasti kiännettyinä se asija on sitten oekeesti näen:

Rantarokjeti sae mitallikahviloella täävvennystä

Nämä toeset mitallikahvit juotiin lokakuun kolomantena päivänä Piellavveen liikuntahallilla Antin keehäällä viime kesänä heettämän Suomen mestarruuvven takija. Ensmäest mitallikahvithan juotiin jo aekapäevä sitten Eeroopan mestarruuvvesta. Tällä kertoo ee ollu telekkarj paekalla, vuanj muutamat poejjat soettoo rämpyttivät ja eekös vuanj immeesillä ollu kaekkinnesa hirveen haaskoo.

Männäämpäs nyt sitten tämänkertaeseen asijaan. Samalla, kun Antti heetti ja voetti sen Suomen mestarruuvven, tulj siinä kylykijjäesenä Antin kaavvan kaepooma Piellavveen ennätys. Tästä Antti olj haavveellu jo pitkään, monessa huastatalussae siitä aena toemittajjille maennihti.

Valtuuston puhheejohtaja Noosijjaesen Ristohhii onnittelj Anttija ennätysen rikkomisesta ja muutennii puhheessaan kuvasj Anttija toohum mieheks. Se kun muistaa toemittajjiin huastatteluissae maenita oman kotjpitäjäsä Piellavveen, toesinnaan ihan usseempaannii kertaan.

Rantarokjetihhii sae meleko mukavvoo täävvennystä, ku Piellavveen kunta lahjoetti ihan oekeesta puusta tehhyen ja puilla tuljpesästä veen lämmittävän palajun. Eepä tälläkertoo Antti palajuva ihan itelleen suannukkaan, sillä yhellälläella sitä suap kättee avovaemo Tuulahhii. On siinä mukava kahestaan yhdessä kyliepeeropsaattoo.

Samassa tillaessuuvvessa Piellavveen Sampo muisti tipentillä paekallisija nuorija urheelijoeta. Antti ihan ite ojens tipentit poejjille. Varmaam muistaavat tappaaksen pitkään.

Huastatteluossuuvvessa käätiin läpi Antin keehäshistorrijoo ja kysäestiimpä siinä tulovista olymppijajalesistakkiin. Sieltä kun kansa kaepoes tulijjaesina tuasj sitä kultoo. Huastattelu kiinnosti hirveesti immeesijä. Tämänj jäläkeen tantup-kuomikko Mikko Patronen haaskuutti aekasa ja sempä jäläkeen ne juhlat sittä loppuvattii.

Asko Ruuskanen

Kunta lahjoetti Antille Piellavveen ennätuksesta kommeen palajun.

Sukuseuran hallituksen yhteystiedot

Puheenjohtaja

Asko Ruuskanen,
Viljelijäntie 16, 70260 Kuopio
Email: [asko.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:asko.ruuskanen(at)kolumbus.fi)
p. 0500-759250

Varapuheenjohtaja

Outi Rytönen

Kirkkosaarentie 313, 72400 Pielavesi
Email: [outirytkonen\(at\)suomi24.fi](mailto:outirytkonen(at)suomi24.fi)
p. 040 8455363

Sihteeri

Raija Peltola

Peltolantie 1 D 13, 04600 Mäntsälä
Email: [raijahpeltola\(at\)gmail.com](mailto:raijahpeltola(at)gmail.com)
p. 0400-814 931

Sukututkija

Markku Ruuskanen

Vaaratie 4, 05200 Rajamäki
Email: [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi)
p. 050-5729534

Seppo Ruuskanen,

Hoilonkatu 6, 18150 Heinola
Email: [seppoj.ruuskanen\(at\)phnet.fi](mailto:seppoj.ruuskanen(at)phnet.fi)
p. 0400- 770323

Reino Ruuskanen,

Kuuselankatu 31, 04400 Järvenpää
Email: [reino.ruuskanen\(at\)luukku.com](mailto:reino.ruuskanen(at)luukku.com)
p. 041-4601088

Annukka Ruuskanen

Valhallankatu 6 A 2, 00250 Helsinki
Email: [annukka.ruuskanen\(at\)tnl.fi](mailto:annukka.ruuskanen(at)tnl.fi)
p. 050-5403802

Jäsenasiat, osoitteenmuutokset

Marita Nygrén

Klaavuntie 1 B 13, 00910 Helsinki
Email: [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)
p. 040-7089794

Jorma Ruuska

Kylväjätie 2 B 8, 33340 Tampere
Email: [jore1958\(at\)gmail.com](mailto:jore1958(at)gmail.com)
p. 040-5418754